

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:	Pretiuu insertiunilor:	Correspondintele se adreseze Redactiunii dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, era banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungaria pe anu . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ „ jam. anu 2 „ 50 „		
Pentru Romania si strainetate pe anu 7 „ — „		
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Fonduri bisericesci si scolarie.

Cine nu scie, cât de pucini sunt ómenii, cari, pana cand le merge bine, se-si aduca aminte, cá binele in lume nu este statornicu; ci dupa bine arméza de regula reu, si dupa dílele bune vinu neconditionatu díle negre. Chiar pentru acésta inse a dispusu prevedint'ia, cá toti se fimu cercati din cand in cand de neazuri si calamitati, cá se ne venimu in ori, se ne aducemu aminte de detorintiele nóstre, si prin schimbarea modului de viétia se reparàmú cele neglese in trecutu.

Amara este pentru totu omulu cercateá ne-
cazului, grele sunt pentru toti suferintiele; dar vechiu ca timpul si nedesmintibilu este adeverulu: cá *necazurile sunt scóla virtutii*. Ferice deci de muritorulu, care scie se fia mare in díu'a ne-
cazului! Ferice de omulu, care in astfeliu de momente posede capacitatea si timpul, cá se es-
ploateze reulu in folosulu seu, si se-lu faca unu isvoru de bine si fericire pentru viétia sa vii-
tória!

Biserica si scóla nóstra au se indure multe astadi. Celu mai mare reu inse, de carele suferimú, este fara in oiéla seraci'a poporului si lips'a de fonduri, o lipsa adencu semtita astadi in viétia nóstra constitutionala de sus pana jos. Impregiu-
rarea acésta ne face o multime de pedeci, ea ne paraliséza de multe ori bunele nóstre intentiuni, ea este o stavila puternica, carea ne infrange pré
adesea orice pasu, prin carele tientimú a luá unu
aventu mai insemnatu in dezvoltarea nóstra pe
tóte terenele, si cu deosebire pe terenulu cul-
turalu.

In o astfeliu de stare credemu, cá sórtea
nóstra de astadi este unu motivu de ajunsu, cá
avendu in vedere greutátile vietii actuale, se fimu
cu mai multa ingrigire facia de viitorulu nostru.
Betranii ne au conservatu cu multe sacrificie
limb'a si esistentia. Ei au facutu destulu pentru
timpulu lor. Acum a venitú rendulu la noi cá

se continuámú opulu inceputu de ei, se desvol-
támú, si se le dàmú loculu, ce le compete in
lume acelorú tesauere sante remase din betrani.

Aburulu a avutu de cand esista lumea aceea si
putere, carea o are si astadi. Puterea lui a fostu
inse pana mai ieri alaltaiéri unu lucru mortu.
Nimenea nu o intrebuintia, pentru ca nu se na-
scuse inca omulu, carele se o scie aplica, si ca-
rele se afe medilócele si capitalele, prin cari
se-lu puna in activitate. Mare este si la popo-
rulu nostru puterea de viétia, multe sunt ta-
lente, ce se gasescu in senulu lui. Acele talente
remanu din nefericire nesce margaritarie arun-
cate in nesipu. Nu esista omulu, nu esista acea
scóla puternica, resfirata pana in ultim'a coliba,
care se le caute, se le desvólte, se le faca pro-
ductive, si astfeliu se le faca fa'a némului, ca-
ruia apartienu.

Romanulu nostru si-consuma in mare parte
puterile sale in lucrulu celu mai greu, dar in
lucrul celu mai reu platitu. Romanulu muncesce
greu, dar pla'a-i este pucina. Elu a scapatu de
selavi'a legii, dar este condennatu la o sclavia
multu mai amara, selavi'a nesciintiei, a lipsei de
cultura. Sunt multe caile, cari ducu la Rom'a,
dice unu proverb. In punctulu din cestiume este
inse numai un'a, si acésta este scóla, acea in-
stitutiune sacra, carea a facutu mari tóte popó-
rele, cáte o au sciutu pretiuu precu a merita.

Esprimendu cuventulu scóla ne cuprinde o
mare temere, cand ne aducemu aminte de multele
greutati ale acestui santu locu. Este sciutu, cá
multe sunt astadi pretensiunile, ce le avemu facia
de scóla, este sciutu, cât de tare s'au inmultitu
aceste pretensiuni in timpul din urma; dar pe
de alta parte scimú si aceea, cá mai multe sunt ne-
ajunsurile scólei nóstre in ceea ce privesce ma-
teri'a, nervus rerum, chiamatu a o sustiené. Po-
porulu este seracu, scóla si biseric'a sunt serace,
si nu au fonduri, cá se póta veni in ajutoru

acolo, unde denariulu poporului nu ajunge si nu pôte acoperi nici chiar cele mai urgente trebuintie.

Grea este dara situatiunea nóstra astadi, dar multu mai grea ne va fi mane, daca nu vomu face usu de esperientiele trecutului, nu vomu sari cu totii in ajutoriu santei cause, si nu vomu creá fonduri bisericesci si scolarie in tóte partile. Ei bine, ne va dice cineva, dar timpurile sunt grele, si pucine sunt medilócele si isvórele, din care amu poté aduná ceva pentru biserica si scóla. Este pré adevărata acésta obiectiune, dar nu trebuie se perdemu din vedere, că a face fonduri nu este lucru de o di, ci aici se recere timpu. Nu trebuie se uitmu apoi nici aceea, că precum din picaturi se formza torente, tocma asia se potu formá din contribuiuri mici sub o buna administratiune sume insemnate.

Greutatea cea mai mare in orice intreprindere este de siguru inceputulu. Ct ar fi fost de bine, daca acestu inceputu s'aru fi facutu numai cu ctiva ani mai nainte. Elu inse nu s'a facutu. Acésta impregiurare apsa fórte greu, si o semtimu destulu de tare cu totii. De aceea odata trebuie să-se sparga ghiaci'a, trebuie se incepemu. Caus'a nu mai pte suferi amanare, daca voimu, c se nu devenimu mane in o positiune multu mai grea, dect cea de astadi.

Este trista sórtea omulu, carele lasa tte pe diu'a de mane, si mai trista este inse a acelu'a, care ascpta se-i vina tte dela altii. Astfeliu de ómeni nu progresza, nu potu progresá nici odata. Ei se lasa de regula in mau'a intemplerii, ér acésta situatiune nu pte conduce pe nime la bine. Póte ca am fost si noi in trecutu de multeori preocupati de astfeliu de idei. Astadi inse, cand gustmu din fructele cele amare ale loru, nu este, si nu pte fi consultu, c se lasmu a se mai repeti gresielele trecutului.

In faci'a torentului ideiloru materialiste, ce entreiera astadi cu att'a repediune lumea, sórtea preotului si invetiatoriului nostru devine totu mai grea. Poporulu pe de o parte seracesce, ér pe de alt'a perde totu mai multu din pietatea eredita din betrani. Astfeliu se nu ne asceptmu, c elu să-se arete in viitoriu cu mai multa possibilitate si voia de a plati din denariulu seu acesti functionari ai sei. Sunt bune fara indoiéla pentru omu ilusiunile si sperantiele. Ele sustienu puterea de viétia in omu. Amara este inse insielatiunea pentru acelu'a, care se lasa a fi condusu in viéti'a sa de ilusiunii si sperantie false, de lucruri, cari nu au o basa, nu au unu fundamentu realu.

Poporulu romanu a datu multe dovedi in trecutu, c posede destula abnegatiune, si este gata a sacrificá atunci, cand pretindu interesele sale. Elu o va face acést'a de siguru si astadi,

daca va fi din destulu luminatu asupra maretiiului scopu, ce-lu urmarimu prin denariulu, ce i-lu ceremu. Se-i spunemu dara cu totii, c sórtea si viitoriuulu nostru sunt depuse in manile bisericeii si scólei. Se-i spunemu mai departe, că aceste doue institutiuni au lipsa de avere, c se póta traí si se póta promová interesele nóstre. Se-i ceremu apoi ajutoriuulu prevenindu-i noi insine cu esemplulu, si se infintmu in tte comunele nóstre *fonduri bisericesci si scolarie*.

In realisarea acestei idei salutare vomu intempina de siguru mari pedeci si greutate. Acestea inse se nu ne descurageze nici dect, ci se avemu in vedere, că nimicu nu se face fara greutate in lume, si c prin blandetie si rabdare se pte delaturá orice greutate, si mai eurend su mai tardiu vomu ajunge de siguru la rezultatulu doritu.

Fonduri dara si érasu fonduri se infintmu in tóte partile, daca voimu se damu bisericeii si scólei nóstre possibilitatea de a realisá totu aceea ce dorimu si asceptmu dela ele.

Art'a de viétia.

(Continuare.)

O insusine insemnata este pentru omu si punctualitatea. Ea ne sctesce de multe neplaceri, la cari fara ea de siguru ne amu espune. Acésta calitate se recere si in viéti'a casnica. Femei'a nepunctuala este de regula motivu de crta in casa. Timpulu este pentru meseriasiu parale, pentru femeia insemnéza inse punctualitatea mai multu, insemnéza pace, linise si multiemire in casa. Totu asemenea se recere dela omu att in viéti'a casnica, cât si in tte intreprinde-ile perseverantia. Ti-ai facutu odata unu planu bunu, atunci tiene-te de elu. Nu te lasá că cea mai mica pedeca se te abata dela elu; ci din contra urmaresce-lu cu diligentia, si fi siguru c lucrulu si pacinti'a de buna séma ti-se rentza la timpulu seu. Pentru adevirirea celoru dise s'aru poté aduce o multime de exemple, dar nu tienemu de necesariu, de órece esperinti'a fiacui este esemplu destulu de puternicu in acésta privintia.

Multe sunt apoi medilócele, prin cari si-pte face cineva viéti'a fericita. Se ne intipuinu numai, ct de nefericitu este omulu, carele nu si-scie predominantu temperamentulu seu, si érasu ct de bine se sciu afl in tte impregiurrele ómenii, cari sciu se si-ascunda defectele temperamentulu. Romanulu dice, c „mielulu blandu suge la doue oi,“ si in adeveru proverbulu acest'a se arta in fórte multe casuri, că este adevératu. Sunt in lume ómeni cu pucine cunoscintie, dar cari o ducu departe prin bunatatea, blandeti'a si modesti'a loru. Ei se semtu fericiti in internulu loru, si tóta lumea ii-stiméza, in timpu ce ómenii cu multe cunoscintie remanu pentru tóta viéti'a loru nefericiti si urgisiti de tóta lumea numai din cauza, că nu sciu să-se predominanta, si la cele mai nensemnate lucruri se aprindu, si astfeliu se turbura in internulu loru, si devinu urti naintea lumii.

Acésta impregiurare ne conduce la concludsiunea că astfelii de ómeni nu au maniere, desi manierele sunt singurul factoru, carele ne póte face se fimu placuti in societatea, in carea traimu. Manier'a nu este unu lucru atât de neînsemnatu, precum s'ar paré la prim'a vedere, si precum credu multi; din contra dela maniere depinde de multe ori chiar întregu viitoriulu omului. Póte fi cineva omulu celu mai invetiatu si chiar celu mai virtuosu, invetiatur'a si virtutea lui nu ajungu nimicu, daca nu posede maniere. Cand vorbimu de maniere nu întielegemu acea multime de reguli de multe ori absurde, ce se numescu „eticueta“; ci acea tienuta nobila, prin carea se manifestéza noblet'i'a interna a omului. De aceea se dice si cu dreptu cuventu, că tienut'a frumósa valoréza mai multu, decât trasurile frumóse ale fecii. O astfelii de tienuta provóca in ómenii, cu cari avemu a face mai multa placere, decât staturile si icónele scumpe, ea este art'a cea mai frumósa.

Modulu, cum esecutamu o fapta, este ornamentulu ei. Daca nu esecuti bine si cu o maniera frumósa o fapta buna, ea si-perde de jumetate din valóre. In daru ajutu ei, d. e. pe cineva, daca cand i-predau ajutoriulu meu lu-avorbescu cu cuvinte uríte. Ajutoriulu datu in unu astfelii de modu face asupra omului sentitoriu o impressiune fórte rea. Elu me timbréza de omu fara maniere, si in locu de stima mi-casaign numai despretiulu lui. Se istoriscesc, că odata a mersu unu soldatu pe timpu scurtu cu concediu acasa la parinti. Rentornandu de acasa s'a intardiatu pe cale, astfelii, că daca nu ar fi facutu drumulu ce-lu mai avea a face cu post'a, elu n'ar fi potutu ajunge la timpu in casarma. Ce se faca deci, intrá in oficin'a unui friseriu, i-descrise starea, in carea se afla, si i-cerú ajutoriulu. Friserulu i-dete-~~eu~~ tóta placerea sum'a ceruta; ér bietulu soldatu frapatu de atât'a bunavointia i-multiemi cu cuvintele: „cum se-ti respplatescu acésta bunafate, eu n'am nimicu pe lume.“ Vorbindu acestea scóse din busunariu unu petecu de hartia murdara, si i-o predete cu cuvintele: „primescu acésta harthia, este o recepta, dupa carea poti prepará cea mai buna negrélá de cisme, eu am facutu de multe ori bani cu ea, Dta póte scii se o întrebuintiezi mai bine, si astfelii am ocaziune, se-ti respplatescu bunatatea.“ Acésta harthia murdara s'a doveditu mai tardiu destul de pretiósá pentru friseriu, cu ea a cascigatu o jumetate de milionu. A fost adeca cea mai buna recepta pentru vicsu, ér friseriulu si-a facutu cu ajutoriulu ei o fabrica, care si astadi este unulu din cele mai însemnate stabilimente din London.

S'a sustienutu, că manierele bune sunt o însusire, ce o posedu numai ómenii din clasele mai inalte ale societáti. Acésta asertiune nu susta, pentruca ómenii seraci inca potu avé maniere chiar ca si cei avuti. Totu omulu póte fi preventoriu si amicabilu facia de altulu chiar si daca n'are nici unu cruceriu in busunariu. Cu politeti'a poti se mergi fórte departe, desi ea nu costa nimicu, si asia dicendu este marf'a cea mai eftina. Manierele ca si alte lucruri trebuescu invetiate. La unii ómeni, ce e dreptu se pare, că le este inascuta o tienuta frumósa in societate; cei mai multi inse trebue se-si însusiésca manierele prin invetiatura, si acést'a se întempla cu succesu numai pana cand tiene etatea junetiei.

Am disu, că clas'a de jos, muncitorii inca potu se aiba maniere. Au dóra ei se nu se stimeze unii pre altii? Prin tienut'a, ce o observéza ei unii facia de

altii, respective prin manierele loru nu se exprima nimicu altu ceva decât stim'a facia de sene si stim'a reciproca. Prin aceea, că unu lucratoriu stiméza pe colegulu seu se aréta, că elu se stiméza pe sene, si stiméza clas'a, carei'a apartiene.

(Vá urmá.)

Din Albumulu Paris-Murci'a.

Scól'a.

Celu mai bunu medilocu de a se judecă cineva pe sine este de a se compará.

Espositiuniile universale au fost inventate pentru acést'a. In urm'a espositiuniloru celoru mari din Londr'a, din Filadelfi'a, din Vien'a si din Paris, Franci'a póte sci ceea ce ea pretiuesce si cei'a ce póte ca natiune industrialá si comercialá.

N'avemu aceleasi medilóce de informatiune pentru politica, pentru litere, pentru caracterulu nationalu. Inse, daca espositiuniile nu le luminéza directamente de cât asupra industriei si comerçului, ele dau pe calea inductiunei lumini asupra restului întregu. Aceste mari adunári internationale nu sémenea a serbatori stralucite si trecátore, cari, cu cât timpulu se departéza de densele, cu atât si-perdu important'i'a. Din contra, posteritatea le va întrebá cu o curiositate ardentá. Ea va luá dintr'ensele cele mai sicure cunoscintie despre moravurile, usurile, resorgiuntile, caracterulu, valórea relativá a populiloru si insusi a gintiloru, in epocele in cari s'a facutu fiacare espositiune. Noi contimporanii, ceea ce trebue se cautámu intr'ensele sunt lectiuni.

Spre a apretiúti daca unu cavaleru pe unu campu de alergári va reusi séu nu, se tiene contu de greutatea sa, de forti'a musculara ce posedé si de indemanarea sa profesionalá; totu asia, in industrie si in tóte ramurile activitáti omenesci, cauta a se luá in consideratiune pentru fiacare populu situatiunea ce i-au facutu istori'a si constitutiuniile sale, medilócele ce afla in caracterulu seu si aptitudinile sale spre a luptá in contra conditiuniloru defavorabile si spre a desvoltá conditiunile favorabile.

Alu treilea elementu de comparatiune si de studiu este fara contestatiune celu mai considerabilu. Fiacare populu, ca si fiacare individu, este adeveratulu factoru alu propriei sale mării séu alu propriei sale miserii. Póte cineva avé unu pamentu fertilu, mine nesecabili, porturi intinse si sigure, materii prime in abundantia, si se vegeteze in mediloculu acestor avutii naturali din lips'a de capacitate séu de energia. Din contra, o mana de ómeni esilati pe unu coltiu de pamentu la estremitatea Earopei, amenintiati de mare, cuprinsi de ape, opunu mării stavilare preste cari ea nu póte trece, cucerescu si fertiliséza pamentulu, mergu a cautá in colonii o desvoltare teritorialá pe care fruntariile loru le o refusa, si pe cari slabiciunea loru numericá nu le-o permite. Acést'a este istori'a Olandei. Omulu face pamentulu, scól'a face pe omu.

Natur'a a pusu pe Franci'a in numerulu natiuniloru celoru mai favorisate prin binefacerea situatiunei sale geografice, prin avuti'a si varietatea productelor sale, fara inse se i-dea predominanti'a in nici o ramura. Ea are mai pucini carbuni de pamentu de cât Angli'a, ea are mai pucine cereale si turme de cât Americ'a. Asemenea institutiuniile sale, istori'a sa, o pune intr'unu rangu inaltu, care nu

este cu toate acestea celu pucinu astadi, primul rangu. Ea are a vindecá rane inca deschise; este framentata de partile politice cari o slabescu in lupte sterpe; n'are, ca alte câteva natiuni concurente, nemarginite colonii, flote fara sémenu pentru resbelu si comerciu, o organizatiune puternica de consulate, cantóre in toate centrurile de consumatiune si de schimbu. Ea si-ridica aptitudinile sale nationale avute si variate, ca si productiunile pamentului seu. Ea a avutu multu timpu, si conserva inca suveranitatea gustului si a modei; si cá o voesce cu taria, ea va conservá acésta suveranitate tot'dauna.

Suveranitatea gustului si a modei, sunt doue suveranitati unite, cari inse potu fi despartite. Suveranitatea gustului se datoresce naturei, inse naturei perfectionate prin o educatiune puternica; suveranitatea se datoresce superioritatii gustului si in mare parte preponderantiei politice.

Gustulu nostru n'a scadiutu, dar (ceea ce e de temutu si siguru) alu concurentiloru nostri se ridica si se lamuresce. Omenimea merge atât de iute, in cât nu este de ajunsu a face bine, cauta a face mai bine séu a peri. Acestu adeveru a isbucnitu din toate partile la ultim'a positiune. In tota Franci'a n'a fost de cât unu strigatu: Se ne grabimu a fondá scóle! Scóle de desemnu, scóle de meserii, scóle profesionale, scóle de inalte studii. Se avemu museulu nostru din Kensington. Spre a studiá cum procedu, cum lucréza rivalii nostri, se nu asteptámu ca productele loru se soséca pe pietiele nóstre. Se strebatemu, la rendulu nostru si dupa esemplulu loru, marea scóla a lumii. Se facemu ómeni. Se fundámu scóle spre a face intr'ensele ómeni! Acést'a este prim'a si neaperat'a conditiune a fortunei nóstre.

Se facemu ómeni destinati numai a merge in ~~rendu~~; cáci unu singuru regimentu de soldati vigurosi si deprinsi la resbelu va returná doue-dieci de regimente compuse din soldati prosti. Se facemu capitani, cáci unu omu, unu omu mare, pretiucesce mai multu, aduce mai mare profitu de cât descoperirea unui continentu séu a unui tesauru. Intre Cristofor Columb si Americ'a, pe Columb cauta se alegemu. Wellington dicea, cá „presenti'a lui Napoleon intr'o armata ecivalá cu unu ajutoriu de patru-dieci mii ómeni.“ Unu englesu dicea vorbindu de d. Pasteur: „Cu diece ómeni ca acel'a Franci'a va plati rescumpararea sa.“ Fara d. Thiers ea n'ar fi platit'o inca.

Se facemu in fine ómeni utili. Nume ca alu lui Victor Hugo voru fi in viitoriu glori'a epoei nóstre turburate; inse poté-vomu uitá pe acei inventatori modesti, cari au facutu revolutiuni bine facátore si linisnite: Jobuard, care a schimbatu conditiunea tiesutului; Doguerre si Nepee de Saint Victor, cari au inventatu fotografi'a; Poitevin care a transformat'o; Thimonnier, care a avutu prim'a ideia despre masin'a de cusutu; Bounaz, care perfectiionand'o si aplicand'o la broderie, terminá de a pune capetu monotonei si lamentabilei tragocie a cusaturei cu aculu si a dileloru de unspredece ore, cari abiá producu unu salariu de 60 bani, espunendu inca pe unu lucratoriu la disgrati'a aprópe sigura de a fi atacati de maladi'a plamaniloru si de a orbi? Poté-vomu citá, dicemu, pe acesti modesti inventatori si pe atáti'a alti cari in laboratoriu, in ateliere, in nisce paturi próste, cauta si afla mediloculu de a face travaliulu mai perfectu, séu mai pucinu costatoriu, ori mai pucinu periculosu?

Scól'a face pe ómenii cei mari si pe ómenii utili,

pe marii ingineri si pe lucratorii cei buni. Ea face pe populi fericiti si gloriosi.

Popululu care are cele mai bune scóle este primul populu. Daca nu e astadi va fi mane.

„B. P.“

Jules Simon

Sciri scolastice.

Buteni, 7 Ianuarie 1880.

Onorata redactiune! Vinu a ve incunoseintiá despre o dispusetiune salutaria a oficiului parochialu din Buteni, luata in privinti'a inaintării invetiamentului la scól'a de fetitie dela noi.

Scól'a acést'a esista din tómn'a anului 1878 si deci ca unu asiediamentu nou, a carui'a folosu nu este cunoscutu la poporu. Ce erá dara mai firescu — decát cá parintii fetitieloru se fia reci facia de scóla ca si pana cand aceea nu esistá! Catra recél'a poporului se mai adause si recél'a cea multu simtita din iern'a acést'a, astfeliu pe cum scadeau in termometru gradurile caldurei in asemenea tipu se micshorá si numerulu feteloru din scóla.

Starea acést'a anormala avendu-o in vedere barbati fruntasi ai poporului nostru de aici, in serbatorile Nascerii Domnului, ce trecura, — au datu de scire poporului, cá de acum inainte nu se va vesti in biserica nici o ineredintiare, pana ce mirés'a nu va recitá rogatiunile ddiiesci naintea dcloru preoti; éra acelea, care n'au trecutú etatea de 12 ani, la timpulu seu voru fi provocate pe langa recitarea rogatiuniloru a si ceti si scrie. In legatura cu acést'a se anunció poporului, cá in toate Duminecele si serbatorile se voru tiené prelegeri in scóla pentru fetele, care au trecutú etatea de 12 ani. Totu atunci in o siediinta a comitetului parochialu, dupa ce se alése presiedinte in locul celui reposatu — s'a mai decretatu, cá de acumu nainte in toate Duminecele doi barbati alesi se cercéteze localurile de jocuri (dantiuri), de unde apoi se eschida toate fetele si toti fetiorii, cari n'au ajunsu etatea de 16 ani; éra cei cari au ajunsu acést'a etate trebuescu se documenteze cá sciu rogatiunile daca voiescu a luá parte la jocuri.

Dispositiunile aceste nu au intimpinatu resemtiu la poporu, deci si-au rezultatulu loru doritu. In curend se umplú scól'a de fetitie in Dumineci si serbatori, éra numerulu elevoloru la scól'a cotidiana crescu binisioru, ba se póte sperá cá cu desprimaverrarea, se va umplea si scól'a cotidiana. Multu contribue la frecuentatiunea scólei si sfaturile si dojan'a parintésca, ce dau preotii acoloru fete, cari prezentandu-se in biserica la ungere (miru) nu sciu face semnulu crucii. Deci unele ca aceste suntú indrumate a cercetá scól'a si a invetiá barem rugatiunile. Si acestu sfatu blandu si parintescu datu in mediloculu bisericei nici odata nu suna indesiertu.

Vediendu rezultatulu imbucuratoriu provenitu din dispusetiunile si ingrijirile susinsirate — m'am convinsu despre influinti'a ce are preotulu la poporu, mai vertos cand acést'a este convinsu despre bunele intentiuni ale preotulu. Din decisiunile comitetului m'am convinsu mai departe cá ce mare bine este pentru poporu, cand in fruntea lui stau barbati intielepti si contielesi pentru inaintarea poporului!

Catra acestea mai adaugu cá in lun'a trecuta a reposatu fia-iertat'a veduva protopopésa An'a Machi-Versiganu. Mórtea i-a venitu mai curend de cât ce s'ar fi prevediutu, deci a reposatu fara testamentu.

Am întielesu inse că erediî din bunavointi'a loru donéza scólei nóstre de fete 50 fl. cu scopulu de a se enupérá vestminte si a se împartí între elevele cele mai serace.

Fiindu că m'am încercatu a descrie nisce pasi pentru înaintarea invetiamentului dela noi, nu va fi de prisos a mai notificá si aceea, că in primavér'a anului trecutú s'au facutu la noi pasi pentru de a staruí la forurile superióre ca se înfiintieze in Buteni unu gimnasiu. Pentru a usorá realizarea acestei dorintie, comun'a bisericeáca a decretatu a oferí spre acestu scopu dóne intravilane comasate, ce le are in mediloculu orasiului, pretiuite cam la 2000 fl. éra celelalte comune de prin pregiuru s'au angagiatu a ridicá insusi edificiulu, spre care scopu s'a si subscrisu pana acum vr'o 2000 fl. totu in obligatiuni dela ómeni cu garantia si este sperantia a se mai colectá si mai multu daea se va scí cu positivitate cá gimnasiulu intr'adeveru se va ridicá in Buteni, cáci Buteni este unu locu centralu, la carele gravitéza vr'o 80—90 comune; deci ce e mai firescu, de cât ca unu tîenutu compactu ca si acest'a si de altmintrea cu poporatiune nestricata se fia in stare fara greumente a contribuí atâta, cât se fia de ajunsu pentru ridicarea edificiului, mai departe — se póta dá contingentulu de baieti indestulitoriu pentru unu gimnasiu, carele apoi se fia in stare a resplati spe-sele, ce s'ar face pentru întretienerea lui.

Mi-voiu permite si cu alte ocasiuni a Ve incunosoiintia despre miscárele, ce le voiu observá cá se ivescu pe la noi in caus'a invetiamentului.

B . . . 'a.

Serbarea dilei Botezului in Bucuresti.

Dumineca, 6 Ian. diu'a botezului Mantuitorului, nostru Isus Christos, A. S. R. Domnulu la órele 10 si jumetate diminétia, a mersu calare, insocitu de d. ministru de resbelu, de statulu maioru si escortatu de escadro ulu de gendarmi, la biserica Zlatari, unde, incungiaratu de cas'a Sa civila si militara, a asistatu la oficiulu divinu, facia fiindu dnii ministri si inaltele corpuri ale Statului.

Dupa saversirea santei liturgii, a urmatu procesiunea de la biserica Zlatari pana la pavilionulu dupa malulu Dambovitiei.

Procesiunea s'a pusu in miscare in ordinea urmatore: Unu detasiamentu de geandarmi pedestri; tóte drapelele corpurilor de garnisóna; preotii cu santele icóne, urmati de inaltulu cleru, dupa ordinulu loru ierarchicu; d. prefectu alu politieii capitalei; dnii adjutanti domnesci; d. maresialu alu curtii. Apoi: A. S. R. Domnulu cu I. P. S. S. Metropolitulu Primatu, avendu la drépt'a si la stang'a câte 6 oficeri din diferitele corpuri ale garnisónei. In urma: dnii ministri, Inaltele corpuri si dnii oficeri, care nu se aflau in frontu.

La pavilionulu Dambovitiei începú ceremoni'a santirei apelor. In momentul cand Inaltu Pré Santia Sa a pusu sant'a cruce in apa, s'a intonatu canteculu: *In Iordanu botezandu-Te Tu Dómne*, tunurile din délulu Spirei începú a dá salve.

Dupa terminarea ceremoniei A. S. R. Domnulu a beutu din aiazma si a sarutatu sant'a cruce. Inaltu Pré Santia Sa a invocatu binecuvéntárele a Totputerniculu asupra Altetielorv Lorv Regale.

Procesiunea urmandu aceeaasi ordine ca la venire, s'a intorsu la biserica Zlatari, dupa ce I. P. S. S.

Metropolitulu Primatu a stropitu cu aiazma drapelele armatei.

A. S. R. Domnulu, dupa acést'a a incalcatu si a mersu pe bulevardu înaintea statuei lui Mihaiu Vitézulu, unde avendu la stang'a pe d. ministru de resbelu si incungiaratu de statulu-majoru generalu, a primitu defileulu trupelor garnisónei, comandata de d. generalu de divizie, A. Cernatu, care, in timpul defileului, s'a tîenutu la drépt'a Altetiei Sale Regale. Trupele erau formate in ordinea urmatore:

Scóla militara, detasiamente din cele 5 legiuni ale gardei orasienesci din Bucuresci cu drapelele lorv, batalionulu 1 si 4 de venatori, batalionulu 1 de geniu, unu batalionu din I-iulu regimentu de infanteria, regimentulu alu 2-lea de infanteria, regimentulu alu 3-lea de infanteria, o compania din alu 6-lea regimentu de dorobanti, 4 baterii din 1-iulu regimentu de artilerie, 4 baterii din alu 2-lea regimentu de artilerie, 2 escadróne din 1-iulu regimentu de rosiori, regimentulu alu 2-lea de rosiori, unu escadronu din alu 3-lea regimentu de calarasi si unu escadronu de trenu-

Dupa terminarea defileului Altetia Sa Regala s'a intorsu, la órele 12 la Palatu, in aclamatiunile numerosului publicu care se afla pe strade. In acea di, la órele 6 sér'a A. S. R. Domnulu a binevoitu a intruni la prandiu pe d. ministru de resbelu, pe toti dnii generali si oficeri superiori din garnisóna, in numeru de 90 persóne.

Dupa prandiu A. S. R. Dóm'n'a a venitv in apartamentele in care se aflau strinsi dnii oficeri si a convorbitu, in modulu celu mai gratiosu, cu mare parte din domniile lorv. „T.“

Onorata Redactiune!

Nereu in 2 Ianuariv 1880.

Subscrisii aducemu prin acést'a la cunosointia publica cá parochi'a romana ortodocsa din Nereu, tractulu protopresbiteralu Banatu-Comlosiu s'a nisuitu din indemnulu seu in buna întielegere cu comitetulu parochialu si presiedintele de a infintiatu unu „Fondu scolasticu“ deocamdata cu sum'a de 46 fl. v. a. care s'a si depusu in ajunulu Nascerii Domnului in cés'a de pastrare.

Desi lucrulu are mai multu o insemnatate numai locala, totusi are si acestu fondu istoriculu seu; pentru cá i-s'a pusu basa inca nainte cu vr'o siepte ani, cand au contribuitu pentru acestu fondu urmatorii: Ales. Cerniciu 5 fl. 36 cr., Petru Fleseriu 5 fl. 12 cr., Sima Mihaiu 2 fl. 12 cr., Teod. Popovicu sen. 1 fl. De atunci inse in'daru s'au facutu mai multe încercári cáci fiindu recoltele totu nefavoritóre, întreprinderea a remasu suspinsa. In fine inse comitetulu parochialu si-a pusu tóta ostenéla se nu lase lucrulu intr'atáta ci se ducv in deplinire ce mai de multu s'a cercatu. Astfeliv a decisu ca fia care parechia cununata se dea la luna unu cruceriv pentru acestu fondu, neeschidiendu-se si donatiunile mai mari. Mai multu au contribuitu urmatorii: St. Opreanu 5 fl. 30 cr., Eremie Chipéiu 5 fl. 20 cr., Ilie Crisiánu 5 fl. 12 cr., Pavelu Sirbu 5 fl., Ioánu Opreanu 1 fl., Simeon Baranu 67 cr., Mari'a Chipeiu 50 cr., George Mezin 62 cr., Victori'a Mihaiu 50 cr., George Ilinii 50 cr. — Aдаuganda acum si sumele mai susnumite facu cu totulv 37 fl. 27 cr., asia încát cu sum'a adunata cu mai pucini cruceri 8 fl. 73 cr. facu unu totalu de

46 fl. v. a. cari cum s'a disu mai susu s'au si de-
pusu spre fructificare.

Noi ne bucurăm din inima că prin zelulu comitetului parohialu si cu ajutoriulu Domnului puterăm vedé acestu fondu infiintiatu care, — avemu sperantia — că va cresce in fiecare anu cu celu pucinu 20 fl. v. a. numai din contribuiuri cu cruceriulu pe luna neconsiderandu si alte donări marinimose, cari de siguru nu voru lipsi; si asia in scurtu timpu spre usiurarea poporatiunei intregi, desi nu tôte, totusi o parte din spesele pentru sustinerea scólei se voru poté acoperi din interesele acestui fondu.

George Mezin, Danila Mezin, Sima Mihaiu, Válerie Popoviciu, Stefan Stroia.

D i v e r s e.

* **Principii din Pedagogi'a generala** de Dr. Ilarion Puscariu este titlulu unui opu aparutu in tipografi'a archidiecezana din Sibiu. Opuu acest'a va fi de sigur binevenitu publicului romanu si cu deosebire dloru invetiatori si tuturor barbatiloru nostri, cari se interesáza de scóla si educatiune. Pretiulu este 1 fl. ér jumetate din venitu este destinatulu pentru reuniunile invetiatoresci din Metropoli'a romana gr. or. a Ungariei si Transilvaniei.

* **Junimea romana din Aradu** va arangiá in sér'a de 14/26 Februaru a. c. unu balu in sala otelului „Crucea Alba.“ Venitulu acestui balu este menitulu pentru alumneulu institutului pedagogico-teologicu romanu din Aradu. Sperám, că succesele obtinute pana aci de balurile junimei romane din Aradu sunt destula garantia, că balulu va reusi bine, va fi cercetatu de publicu, si va aduce si alumneulu unu venitu frumosu.

* **Donatiuni imparatesci pentru Hertiegovina.** Máiestatea sa a donatu pentru ajutorarea bisericeloru si scóleloru din Hertiegovina 2000 fl.

* **Reuniunea romana** de gimnastica si cantari a arangiatu in sér'a de anulu nou precum cetimu in „Gaz. Trans.“ o convenire colegiala, impreunata cu unu concertu, care a succesu peste asteptare. La médianópte, cand s'a terminatu productiunile musicale, s'a intunecatulu sala intréga, ér dlu profesor Dr. Nic. Popu tiené unu discursu scurtu, in carele anuncia departarea anului vechiu si in cuvinte alese salutá pre celu nou. Dupa aceea se facé érasu lumina, music'a intoná o hora nationala, cu carea se incepu dantiulu, care durá pana diminéti'a.

* **In ajunulu Nascerii Domnului Pré Santi'a Sa,** parintele Metropolitu-Primate alu Romaniei insocitulu de inaltulu cleru s'a infaciatulu la palatu la órele 11¹/₂ dem. cu sant'a icóna a Nascerii si in presentia Mariiloru Loru a facutu rogatiunile. Dupa acést'a Inaltu Pré Santi'a Sa a luatulu dejunulu cu Altetiele loru Regale.

* **Guvernulu Germaniei** a cerutu dela consiliulu federalu sporirea armatei. Motivulu, pe care se baséza acést'a cerere este starea armatei franceze si pregatirile, ce le face Russi'a, ha in esposenulu guvernului espune chiar si possibilitatea unui resbelu.

* **In Romani'a** s'au constituitu conform provocárii ministrului de interne comitete, cari aduna ofrande pentru ajutoriulu seraciloru.

* **Napoleon III.** La 9 Ianuariu, cand s'a implinitu anulu alu sieptelea dela mórtea imperatului Napoleon III, s'a celebratu la Chislerhurst unu parastasu, pentru sufletulu marelui defunctu. Serviciulu divinulu s'a tienutu pe la 11 óre in biserica st. Mary. Imperatés'a s'a rugatu o bucata de vreme la mormentulu defunctului ei sociu. De facia au fost: principele Lucian Bonaparte, ducele si duces'a de Bassano, Pietri si alti aderinti credintiosi de ai imperatesei.

* **Recensiuni.** Sub titlulu acest'a cetimu in diurnalulu „Invetiatoriulu“ din Bucuresci urmatórele:

Tuducescu (Ioan). Esercicii intuitive. Arad. 1878 oct. pag. 38 (pretiulu 50 cruceri.)

Autoriulu prin esercitiile intuitive voesce se ajute pre invetiatoriu, aratandu-i ce trebue se faca in cele dantaiu dile, cand copilulu vine pentru antaiasi data la scóla. Metodulu intrebuintiatu este bunu si invetiatoriulu póte se culéga multe idei si sfaturi folositoare. Neajunsulu cártii este ortografi'a, apoi limb'a, in care este scrisa, si cá materiile sunt pré scurte tractate. Ortografi'a este cea cipariana pucinu modificata si limb'a este câte odata cu totul neintielésa.

Astfeliu in scrierea de fatia se tractéza despre „iaga“ (calamariu), in care punemu „negréla négra“ (cernéla négra), despre „sponghia“ (burete), cu care stergemu tabl'a; despre „cornurile“ (coltiurile) crucii si mesei, despre podrumulu (?) si „chiliele“ (camerile, odaile) cassei, despre „maestrii“ (meseriasi séu mestesiugari), fauri (ferari), caltiunari (cismari, caltiunaresu se intrebuintioza numai la nunta), pitari (brutari), despre „agru“ (tierina), despre pocalu (paharu cu apa) si altele asemenea. Parerea nóstra inse este, că in scóla copilului trebue se i-vozbimu in limb'a tatei si a mamei, fiindcă numai asia potemu fi intielési de densii.

Cartea de fatia inse are si multe párti bune. Recomendám invetiatoriloru, ca se-se folosésca de dens'a in predarea invetiamentului intuitivu.

* **Camer'a Romaniei** si-a reinceputu lucrariile la 10 Ianuariu. Cu acést'a ocaziune d. presiedinte a tienutu unu discursu de bunavénire mandatariloru tierin, apoi s'a votatu urgenti'a pentru proiectulu de rescumperare a cailoru ferate.

* **Scóle de meserii.** In orasiulu Caracal din Romani'a s'a inauguratu cu tóta salemnitatea la 2 ale curentei deschiderea scólei de meserii, creata cu spesele judetiului. Ea pórtá numele de *Zaman*, care a daruitu de veci unu localu cu terenu suficientu pentru curte si alte edificie necesarie ce s'au mai facutu. Totu asemenea se va infiintiá in curend si la Argesiu o scóla de meserii din fondulu prevediutu prin bugetulu judetiului pe anulu 1880.

* **A esitu de sub tipariu** in tipografi'a Gregorie Luis „Predila“ (unu prinsonieru la Turci) poem'a eroica in patru canturi de Vasile Rusanescu cu prefacia de G. Sion, membru academiei romane, pretiulu 1 leu nou.

* **Principele Bulgariei** a anuciatu prin tatarulu Russiei, că in urm'a neplaceliloru, ce le intempina din partea poporului voiesce a demissioná. Tiarulu inse insista, că principele se remana la postulu seu in interesulu Russiei, si se crede că cu ocaziunea venirei printiului la Petersburg la iubileulu de 25 ani alu Tiarului, va fi ademenitu se renuncie la abdicere.

* **Camer'a deputatiloru din Budapest'a** si-a reinceputu sedintiele Joi in 23 ale curentei cul. nou.

* **Ministrulu de culte**, d. Trefort a emis u ordinatiune referitória la preparatiunea candidatiloru de profesura pentru scólele medie. Conform acestei ordinatiuni cursulu de profesura se ridica la 4 ani, in care timpu candidatii voru avé a petrece nentreuptu in institutu. Totu de odata se introduce o sistema noua de esamene.

* **Luminatoriulu** este titlulu unui organu publicu politicu, ce va aparé cu incepere dela 1 Martiu a. c. stilulu vechiu in Timisiór'a, avendu de redactoru pe domnulu advocatu *Paulu Rotariu*, ér de proprietariu pe reverendissimulu domnu protopresviteru M. Dreghiciu. In apelulu ce-lu adreséza dlu redactoru si dlu editoru alu noului organu de publicitate catra publiculu romanu constata mai antaiu necesitateá unui astfeliu de organu pentru Ungari'a in sensu propriu, ér dupa aceea aréta, cá la darea diurnalului s'au decisu numai dupa ce nainte de tóte s'au pusu in contielegere si consultare cu inteligenti'a romana din mai multe orasie si orasiele, si dupa ce din tóte partile i-s'au adresatu consentiemintele, ba din unele orasie s'au oferitu chiar si deobligamente formali pentru spriginire atát materiala cât si spirituala.

Program'a acestui diurnalulu este urmatóri'a: 1) Pe terenulu publicu-politicu. Avend in vedere institutiunile actuali de statu, in cuprinsulu discutiuniloru sale va trage tóte afacerile interne si esterne ale patriei, insistandu la regularea loru astfeliu, ca din trens'a se resulte usiorarea sarcineloru publice si inlesnirea progresului comunu, prin urmare: a bunastárei si fericirei comune. 2) Pe terenulu nationalu. Staruindu cu tóta decisivitateá la rigurós'a implinire a legiloru sustatatórie cari se inspire si propage adeveratulu patriotismu pre bas'a principiiu de egala indreptatire a popóreloru conlocuitóriu pe terenulu Corónei stului Stefanu. 3) Pe terenulu administrativu. Va insiste la o astfeliu de autonomia a Comitatelorú, carea in adeveru se faca decisiva vócea poporului portatoriu de sarcine; pe langa acést'a va pledá pentru moralitatea si capacitatea diregatoriloru publici, combatendu in modu loialu si legalu ori ce abusu ce s'ar aretá pe acestu terenu. 4) Pe terenulu culturalu-bisericescu. Va starui pe langa autonomi'a bisericelorú si instructiunea nationala-confessiunala, insistandu cu tóta tari'a pentru respectarea drepturiloru ambelorú biserici romane. 5) Pe terenulu economicu, comercialu si industrialu. Va cerceté pedecele desvoltárii si ale progresului; va cere delaturarea acelor'a, va cautá si recomandá medilócele cele mai bune pentru progressulu generalu si particularu. 6) Preste totu: Fói'a va fi condusa de principii democratice, moderate, adeca treptatu aplicande. Scopulu ei va fi: a atrage, apropiá si consolidá spiritele, a li concentrá activitateá, spre desceptarea consciintiei nationale, prin urmare polemiele personali nu se voru admite. 7) Fói'a fiindu rezultatulu mai multor'a, cari dorescu a luminá poporulu romanu despre drepturile, lipsele, interesele sale, despre binele séu folosulu seu adeveratu: a luminá pe cei din fruntea poporului asupra lipselorú, suferintieloru si justelorú dorintie ale poporului, merita a portá titlulu respective numele „Luminatoriulu.“

Pretiiulu diurnalului in internulu tieriei pe unu anu intregu este 8 fl., pe $\frac{1}{2}$ anu 4 fl., pe $\frac{1}{4}$ 2 fl.; in tieri streine pe anu 10 fl., $\frac{1}{2}$ anu 5 fl., $\frac{1}{4}$ de anu 2 fl. 50 cr.

Salutámu cu bucuria noulu organu de publicitate, si i-dorimu viétia indelungata si celu mai bunu succesu.

* **Redactiunea si editur'a diariului „Pastoriulu“**, ce erá se apará, dupa cum s'a anuntiatu inca in tómn'a trecuta in Gyula — aduce la cunoscinti'a publicului, cá neavendu unu numeru sufficientu de abonenti n'a potutu aparé la timpulu anuntiatu. De aceea invita de nou onoratulú publicu a insinúa prenumeratiuni pana la 1 Februariu a.c. In casu candu nici pana atunci nu voru incurge prenumeratiuni de ajunsu, atunci voru trebui se suspinda acést'a intreprindere pana la timpuri mai favorabile.

* **Monetari'a nóstra** — scrie „Telegrafulu“ din Bucuresci — a scosu acumu de curéndu unu numeru óre care de monete d'arama. Acést'a moneta, candu te úiti la ea, asia cumu este noua, are aparinti'a de departe a unei monete de auru. Mai cu séma aceea de doi bani incurca multu pe necunosctóri. Acést'a asemanare a datu escrochiloru ocaziune a-si pune in practica meseri'a loru. Dilele trecute mai multi ómeni au fostu insielati de catra acei miserabili. Pentru acést'a, pe de o parte prevenimú pe cetatiani, se nu mai cada in ghiarele loru, cá aceea moneta de arama este mai mica decâtu moned'a russésca séu francesca de 20 franci si mai mare de câtu ceea de 10. Colórea érási este mai inchisa si monet'a multu mai usióra. Pe de alta parte apelamu la Politia, cá se ia mesurile cele mai serióse spre a aperá pe tieranii, cari vinu din districtu cu lemne séu cu alte obiecte de vëndiare. Acesti'a potu se fia lesne victim'a insielatoriloru, dupa cumu s'a vediatu in diferite rënduri.

* **Bugetulu Romaniei pe anulu 1880** presentatu camerei de ministrulu de finantie aréta, cá venitele se urca la sum'a de 124,045,575 lei, din care 121,793,120 lei pentru Romani'a, si 2,252,455 lei pentru Dobrogea. Cheltuecele suutu de 127,715,887 lei, adeca 125,235,058 lei pentru Romani'a si 2,480,829 lei pentru Dobrogea. Deficitulu, ce se aréta in acestu bugetu, dice dlu ministru, se va acoperi séu prin bilete ipotecare remase disponibile, séu prin reduceri in cheltuieli.

* **Unu lupu omorítu cu musica**. La 10 ale curentei a voitú se sara unu lupu in ocolulu unui proprietariu din Kis-Petri, ca se-i rumpa oile din grajdu. Elu cadíu inse in o cursa, de unde a fost luatú a dou'a di si omorítu cu mare parada cu concursulu musiceii tiganiloru diu satu.

* **Mortu la altariu**. Din Brünn aducu diurnalele scirea, cá unu preotu catolicu de acolo cu numele Luchesiú pe cand cetiá evangeli'a in biserica de odata esclamá cu o vóce tremuranda: „nu sciu ce este cu mine, mi-este fórté greu.“ Cu aceste cuvinte se intórse si puse capulu pe altariu, in care positiune remase mortu. Multimea din biserica spariata de acést'a intemplanre lu-udá cu apa rece, crediendu cá este lesinatú. Venindu mediculu constatá inse cá este mortu in urm'a unei lovituri de inima.

* **Stricatiunea vinarsului**. Tóte alcoholele contienu mai multa ori mai pucina otrava. Dintre tóte inse mai stricatiosu este alcoholulu din rachiu. Acést'a ataca corpulu in mesur'a cea mai mare, suge tóte sucurile de viétia, ataca intréga sistem'a nervalá, si face din omu unu idiotu.

* **OMORU.** Din Bogsian, comitatul Carasiu se scrie diariului „Magyarország“ urmatórele: Aici nu mai este sigur omul de viét'ia sa dupa ce inseréza. In dilele din urma unu cetatiénu se aflá sér'a liniscitu in cerculu familiei sale, cand de odata veni unu glontiu pe feréstra, lu-lovi in peptu, si cadíu indata jos mortu, ér o fica a sa fu greu ranita intr'o mana. Criminalistulu inca nu s'a descoperita.

* **Testamentul unui criminalistu.** In Hamburg a muritu dilele din urma unu omu cu avere, alu carui testamentu, cand s'a deschisu, a facutu mare sensatiune in lume. Mortulu fusese mai nainte servitoriu la nesce comercianti avuti, dar mai tardiu scapatati prin nenorociri si mai cu séma prin furtu. De erede principalu puse testatorul pe negutietoriulu S., carele falimentá in urm'a unui furtu, ér câte 30,000 de marce lasá veduvei unui negutietoriu si unui teneru. Pe toti acesti trei i-gasi scirea despre acestu testamentu in cea mai mare lipsa. La finea testamentului erá adaosa o dechiaratiune, in carea recunóscé, cá elu lasa averea sa acelor'a pre cari insusi i-a ruinatu prin furturile sale, impartindu-o in proportiune. Interesanta este finea dechiaratiunei, in carea testatorulu scrie urmatórele: „Este de multu, de cand apésa greu pe consciint'ia mea faptele mele rele, si mai cu séma impregiurarea, cá eu din frica, cá se nu provocu suspiciuni asupr'a mea, n'am potutu ajutá cu nimicu pre cei daunati de mine. De aceea privescu de gratia a lui Ddieu mórtea, ce vedu cá va veni in curendu, si carea me face, cá se potu ajutá pe cei cari eu i-am nenorocitu, si astfelu potu se speru, ca vin'a mea va deveni mai usióra.

* **O casa intréga din ghiétia.** In gradin'a zoologica din Moscva se afla o casa zidita de curend, tóta din ghiétia. Cas'a are dóue usi si siese ferestri, si este zidita dupa tóte regulele architecturei. La zidirea acestei case au lucratu doi architecti si 300 de lucratori.

* **O consultatiune medicala.** Doctorulu Clemenceanu, care este deputatu in camera franceza si amicu alu lui Gambetta tienea intr'o di ór'a de consultatiune cu pacientii sei. De odata i-se infacisiara doi individi. Dupa ce cercetá pe celu dantaiu, care suferiá de peptu se apucá se-i scria recept'a, si dete ordíu ca se intre alu doilea in camer'a de visita. Cand intrá acest'a in casa, i-dise se-se desbrace, ér dupa ce fini recept'a lu-intrebá: „Asia este, cá si Dta suferi de peptu.“ „Ba nu dle doctoru, fú respunsulu eu suferu de lipsa de pane. De acea te rogu se binevoiesci a te intrepune pentru mine, ca se capetu unu oficiu la posta.

* **Atentatu in biserică.** La 17 Ianuaru s'a intemplatu in biseric'a sf. Petru din Hatton-Garden unu atentatu contra preotului, pe cand acest'a se aflá inaintea altariului — celebrandu liturgi'a. Unu necunoscutu slobodi din unu revolveru mai multe puscaturi asupra preotului. In cercetare nu voi se scie criminalistulu nimicu despre cele intemperate. De aceea s'a predatu medicului, ca se-lu observeze, de nu este cumva nebunu.

* **Din Winnipeg,** in statele unite se scrie, cá a fost decapitatu unu Indianu, carele a marturisitu insusi inaintea tribunalului, cá si-a omorótu femeia si siepte copii, si li-a mancatu carnea.

Concursu.

Conformu ordinatiunei venerabilului consistoriu gr. or. Oradanu dto 3. decemvre 1879 Nr. 863. B se escrie concursu pentru vacant'a parochie de clas'a a III-a din **Sabolciu** cottulu Bihoru protopresviteratulu Pestesiului.

Emolumintele:

1. Birulu dela 65. fumuri câte un'a vica cucuruзу sfarmatu.

2. Folosirea a loru 24. jugere pamentu intru-un'a massa de clas'a prima, langa cas'a parochiala.

3. Dela tóta cas'a un'a diua de lucru cu palmele, cu mancarea, fara mancare jumetate di.

4. Cuartiru liberu cu dóue chilii, culina, si camara, precum si stolele indatinat.

Doritorii de-a ocupá acésta parochie suntu avisati a-si trimité recursurile loru instruate in sensulu Statutului Organicu, si adresate Comitetului parochialu Administratorului pescu in Lugasiulu de sus post'a ultima Elesd, si a se presentá in vre-o domineca, ori sarbatóre in sant'a biserică pentru de a-si aratá desteritatea in cantare si oratorie, pana in 10 februaru st. v. 1880. in care diua va fi si alegerea.

Datu in Sabolciu la 31. decemvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In consielegere cu mine. **Teodoru Filipu** m. p. Administratore pescu.

Dupace prin decisulu veneratului consistoriu aradanu din 19 Decembre 1879 Nr 2702 s'a decretatu infintiarea unei capelanii prelanga parintele protopresbiteru al **Banat-Comlosiului** ca si parochu: pentru ocuparea postului de capelanu se escrie concursu pana la **30 ianuarie 1880.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: câte una a treia parte din tóte venitele si beneficiile celor dóue parochii, anume: din parochi'a protopresbiterala, si din parochi'a veduva dupa preotulu Ioanu Grozescu.

Recurintii dela care se cere calificatiune pentru parochie de frunte voru avé a-si inaintá recursule lor instruite cuviinciosu, la parintele Pavelu Tempea comisariu consistorialu in Toraculu mare.

Banat Comlosiu la 29 Decembre 1879.

Comitetulu parochialu.

Se escrie concursu in urmarea gratióséi ordinatiuni a vener. Consistoriu Oradanu nr. 847. B. pentru parochi'a din **Lugasiulu** inferioru, protopresbiteratulu Pestesiului, comit. Bihar.

Emolumintele suntu: Casa parochiala cu gradina, birulu dela 130 de case, 1 vica de cucurudiu sfarmatu, 12 jugere si 84 $\square^0$ pamentu, precumu si folosirea cimeteriului, dela tóta cas'a o di de lucru cu mancare, éra foia mancare $\frac{1}{2}$, si stolele usuate.

Doritorii cari voiescu a ocupá parochi'a acést'a au a-si trimité suplicele concursuali adresate comitetului parochialu, on. d. Ioanu Tiforu com. cons. in Gyires, p. u. Tarján, pana la 3 fauru 1880, in care di va fi si alegerea, si pana atunci a se presentá in biserică spre documentarea desteritati sale in cele rituali si cantari.

Lugasiulu inferioru 20 decemvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In consielegere cu comis. consist.